Vlaams Bouwmeester
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Koning Albert II-laan 20 bus 9, 1000 Brussel
T +32 (0)2 553 74 00 | F +32 (0)2 553 75 00
E-mail: bouwmeester@vlaanderen.be

HERBESTEMMING, INRICHTING EN RESTAURATIE VAN DE MIDDENVLEUGEL VAN KASTEEL 'TER RIJST' TE PEPINGEN - HEIKRUIS.

2/ 06
tweede publicatie

In dit prachtig beboste domein met waterpartijen ligt een fraai classicistisch kasteel. Het bestaat uit vier vleugels van twee bouwlagen om een geplaveide binnenkoer. De zuidervleugel is geheel opengewerkt met drie rondboogdoorgangen geflankeerd door Dorische zuilen. Het gebouw dateert van 1775 en werd recent uitwendig geheel opgeknapt door de Afdeling Gebouwen. In de oostvleugel (aan de tuingevel met pilasters in kolossale orde) bevindt zich het oorspronkelijke woongedeelte van het kasteel dat vandaag gebruikt wordt als kantoorruimte voor de vzw Pantharei. In de westvleugel, waaraan de ommuurde moestuin paalt, bevindt zich de conciërgewoning. De vraag van de Afdeling Gebouwen is de middenvleugel geschikt te maken voor de Afdeling Bos en Groen. Behalve de middenvleugel zijn ook alle kelders en het merendeel van de verdiepingen leeg en verwaarloosd. Ook de wijze waarop de vzw de representatieve woonvertrekken van het kasteel gebruikt is voor verbetering vatbaar. Het geheel is qua bestemmingen te optimaliseren in functie van herstel en herwaardering van het hele interieur.

SITE & OPDRACHT

LOCATIE
Terrest 2
1670 Heikruis (Pepingen)

BOUWHEER
MVG - Afdeling Gebouwen VlaamsBrabant

PUBLICATIEDATUM	12/10/2001
SELECTIEDATUM	29/03/2002
GUNNINGSDATUM	23/10/2002
CONTRACTDATUM	02/03/2004
OPLEVERINGSDATUM	/

ONTWERPTEAM 1

Stoop & d'Herde & Partners cvba

ONTWERPTEAM 2

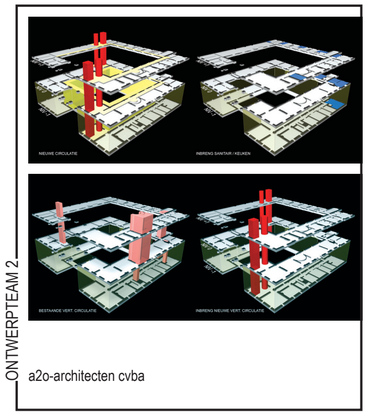

a2o-architecten cvba

ONTWERPTEAM 3

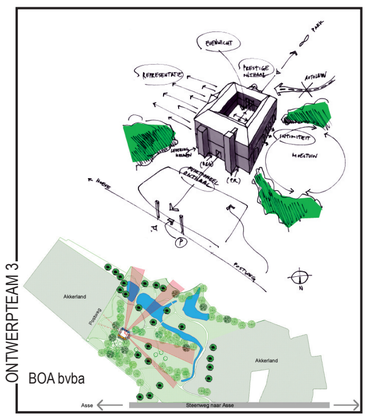

BOA bvba

ONTWERPTEAM 5

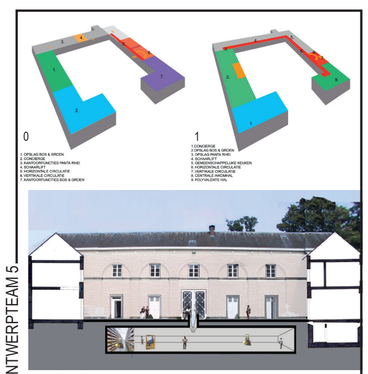

LENS°ASS

ONTWERPTEAM 4

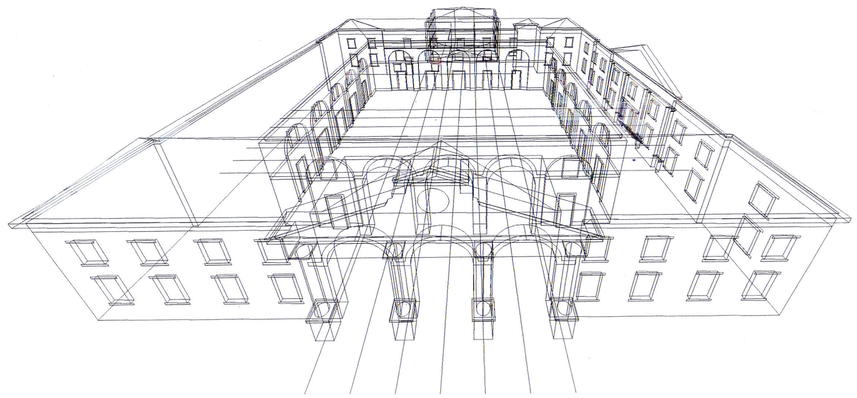

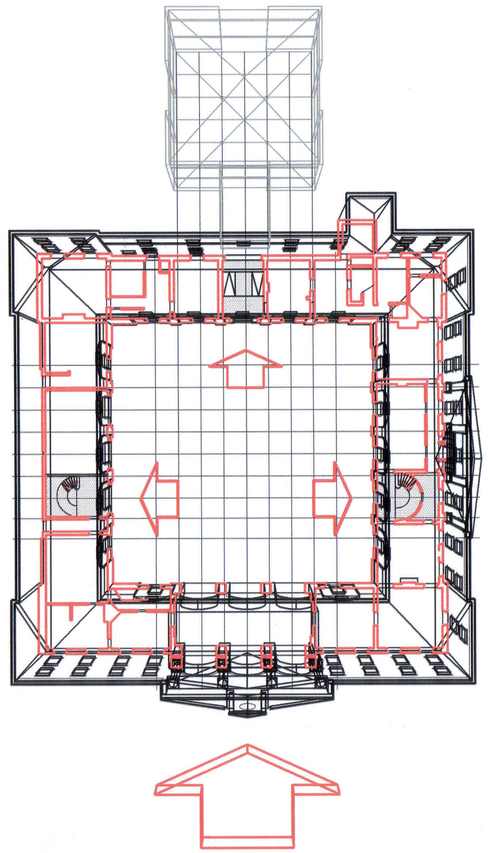

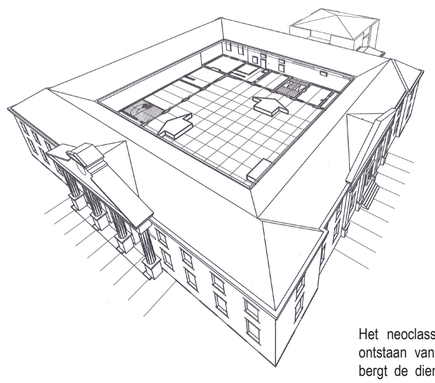

Architectuurbureau Karel Breda bvba

Het neoclassicistisch kasteel Ter Rijst, ontstaan vanuit een 'ferme-ornée', herbergt de diensten Bos en Groen in de linkervleugel en de huisbewaarder in het linker voorhuis, terwijl de rechtervleugel wordt ingepalmd door de vzw Pantharei.
De ontwerpers lichtten het monument bouwfysisch door en gingen na in hoeverre deze functies zich verder zouden kunnen ontwikkelen rekeninghoudende met de intrinsieke waarden van het kasteel.
Men kwam tot de conclusie dat de verdere implementatie veel nauwer moet aansluiten op de historisch gegroeide context.
Zo wordt bijvoorbeeld de royale inkomzone op de binnenkoer niet meer benut om de zijvleugels te bedienen, vermits de twee onderscheiden gebruikers de respectievelijke ingangen in de zijvleugels gebruiken.
De linkervleugel van de 'ferme ornée' kan zonder bijkomende belasting voor het gebouw uitgerust worden voor de diensten van Bos en Groen, vermits dit bouwdeel van oudsher werd gebruikt als boerderijvleugel.
De rechtervleugel heeft een residentieel karakter. De ontvangstruimte en kantoren van vzw Pantharei kunnen hier een plaats krijgen, maar dat heeft ook nadelen : de kantoorfunctie vergroot de impact van het verkeer doorheen het park en bovendien laat de constructie geen opslag toe van brandbaar materiaal. Deze opslagfunctie is niet compatibel, zodat wordt voorgesteld een voorlopige constructie achter vleugel C te bouwen die wordt ontsloten vanuit een centrale inkom die in de vorige eeuw op de binnenplaats was dichtgemetseld.
Na een eventueel vertrek van de vzw Pantharei kan de voorlopige constructie worden ontmanteld, zodat geen onnodige littekens achterblijven die herinneren aan een minder oordeelkundig gebruik.
Gezien de ontwerpers stelden dat de binnenkoer terug als ontsluiting van de vleugels moest worden ingericht, werd tegenover de trappenpartij in de rechtervleugel ook een trappenhuis in de linkervleugel ingericht, zodat de polyvalentie van het complex gevoelig kon worden vergroot.

REALISATIE